



**ТОВ «ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР ПОВОДЖЕННЯ З
НЕБЕЗПЕЧНИМИ ВІДХОДАМИ ТА ПРОМИСЛОВОЇ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**ЗАТВЕРДЖУЮ:
ГОЛОВА
ЗОЛОТОНІСЬКОЇ РДА**

_____ **О.А.Лісовий**
МП

**Звіт
Про стратегічну екологічну оцінку**

**ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ ЧАСТИНИ МІСТА ЗОЛОТОНОША ЧЕРКАСЬКОЇ
ОБЛАСТІ В МЕЖАХ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ПО ВУЛ. ШЕВЧЕНКА, 10
103 СЕО-2019**

**ВИКОНАВЕЦЬ:
ТОВ «Екологічний центр поводження з
небезпечними відходами та промислової
технології»**

Директор _____ **В.А.Абраменко**
МП

Черкаси 2019

ЗМІСТ

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.....	3
2. Характеристика поточного стану довкілля	4
2.1 Загальна характеристика стану атмосферного повітря	4
Рисунок 2.2 - Графік зміни ІЗА з 2013 по 2017 роки.....	5
2.1.1 Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря	5
2.1.2 Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини та біорізноманіття.....	6
2.2 Загальна характеристика водних ресурсів.....	6
2.2.1 Водозабезпеченість території та регіонів	6
2.2.2 Водокористування та водовідведення	7
2.2.3 Скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та очистка стічних вод	7
2.2.4 Оцінка якості вод за гідрохімічними показниками	8
2.2.5 Гідробіологічна оцінка якості вод та стан гідробіоценозів	8
2.2.6 Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію	8
2.2.7 Радіаційний стан поверхневих вод.....	9
2.2.8 Якість питної води та її вплив на здоров'я населення	9
2.3 Загальна характеристика рослинного світу.....	9
2.4 Загальна характеристика тваринного світу	10
2.5 Природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні.....	11
2.6 Земельні ресурси та ґрунти	11
2.6.1 Структура та стан земель	11
2.6.2 Стан ґрунтів	11
2.7 Стан та використання мінерально-сировинної бази.....	12
2.7.1 Підземні води: ресурси, використання, якість	12
2.7.2 Екзогенні геологічні процеси	13
2.8 Структура утворення та накопичення відходів.....	13
3 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	13
3.1 Загальна характеристика місцевості	13
3.2 Загальна характеристика стану атмосферного повітря Золотоніського району.....	15
3.2 Загальна характеристика водних ресурсів.....	16
3.3 Дані про стан земельних ресурсів та ґрунтів	17
3.4 Структура утворення та накопичення відходів.....	17
3.5 Інформація стосовно об'єктів природно-заповідного фонду Золотоніського району.....	18
3.6 Стан здоров'я населення Золотоніського району	20
4 Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення	21
5 Зобов'язання у сфері охорони довкілля.....	23
6 Опис наслідків для довкілля	24
7 Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	25
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	29
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	29
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).....	30
11. Резюме нетехнічного характеру інформації.....	30

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО В'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Золотоніська міська рада, на підставі Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та Закону України «Про місцеве самоврядування» виступає Замовником проекту детального плану території частини міста Золотоноша Черкаської області в межах земельної ділянки по вул. Шевченка, 10 (Рішення від 04.12.2018 № 41-34/VII.).

В проекті «Детальний план території частини міста Золотоноша Черкаської області в межах земельної ділянки по вул. Шевченка, 10» враховані вимоги:

- 1) Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»; Закону України «Про архітектурну діяльність»; Земельного кодексу України;
- 2) ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»; ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»; ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»; ДБН В.1.1-7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»; ДБН В.2.5-20-2001 «Інженерне обладнання будівель і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Газопостачання»;
- 3) ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».

Детальний план території розроблений з метою:

- уточнення планувальної структури і функціонального призначення, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території в районі вулиці Шевченка в місті Золотоноша;
- уточнення у більш крупному масштабі положень генерального плану міста Золотоноша;
- забезпечення комплексності забудови території розроблення ДПТ з урахуванням розміщення стаціонарного автомобільного газозаправного пункту на території існуючої АЗС;
- визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами.

Територія, яка проектується, знаходиться в південно-східній частині міста Золотоноша. Формування території передбачається із земельних ділянок державної власності для комерційного використання та для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій.

Загальна площа території розроблення детального плану території складає 1,7000 га. На цей на ділянці проектування знаходяться будівлі та споруди автозаправної станції.

Проектом пропонується формування території для розміщення стаціонарного АГЗП ємкістю до 10 м³, елементів інженерного забезпечення, благоустрій та впорядкування території.

Проектом передбачається уточнення положень генерального плану міста Золотоноша в частині функціонального використання території.

Земельна ділянка, що проектується детальним планом території, вирізняється своїм вигідним розташуванням в структурі міста Золотоноша на земельній ділянці, яка розташована вздовж автодороги вул. Шевченка.

Розрахунковий термін реалізації детального плану території - від 3 років до 7 років, в одну чергу.

Детальний план території складено із графічних і текстових матеріалів.

Склад та зміст детального плану території прийняті відповідно до ДБН Б.1.1-14:2012. Детальним планом враховані поетапні інвестиційні наміри будівництва на території, що проектується.

Планувальна організація території розроблена на увесь термін її освоєння з визначенням обсягів для освоєння у першу чергу та послідувачі роки та можливістю використання за цільовим та функціональним призначенням.

Основними завданнями стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проекту детального плану території в адміністративних межах Гельмязівської сільської ради, Золотоніського району, Черкаської області, що перебуває у приватній власності ТДВ «Русь» є:

- Загальна характеристика існуючого стану території району і майданчик планової діяльності;

- Розгляд і оцінка екологічних, соціальних і техногенних факторів, санітарно-епідемічної ситуації, конкурентно-можливих альтернатив (технологічних) планованої діяльності та обґрунтування переваг обраної альтернативи та варіанта розміщення;
- Визначення масштабів та рівнів впливів планованої діяльності на навколишнє середовище;
- Прогноз змін стану навколишнього середовища відповідно до переліку впливів;
- Визначення комплексу заходів щодо попередження або обмеження небезпечних впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, необхідних для дотримання вимог природоохоронного та санітарного законодавств і інших законодавчих та нормативних документів, які стосуються безпеки навколишнього середовища;
- Визначення прийнятності очікуваних залишкових впливів на навколишнє середовище, що можуть виникнути за умови реалізації всіх передбачених заходів.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ

2.1 Загальна характеристика стану атмосферного повітря

За даними Головного управління статистики в Черкаській області викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел в 2017 році становили 48,3 тис. т, що на 4 тис. т менше в порівнянні з 2016 роком. За останні п'ять років спостерігається динаміка скорочення викидів забруднюючих речовин в повітряний басейн області від стаціонарних джерел. Якщо в 2013 році викиди в атмосферне повітря становили 73,1 тис. т то в 2017 – 48,3 тис. т. Щільність викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел викидів в 2017 році у розрахунку на 1 кв. км становила 2,3 т (за 2016 - 2,5 т), обсяги викидів забруднюючих речовин у розрахунку на душу населення - 39,4 кг (за 2016 рік – 42,3 кг).

До найпоширеніших забруднюючих речовин, відносяться: азоту діоксид, оксид вуглецю, діоксид сірки та речовини у вигляді суспендованих твердих частинок. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у Черкаському районі надана в таблиці 2.1 та на рисунку 2.1.

Таблиця 2.1 - Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тис. т.

	2000	2015	2016	2017
Всього по області	28,778	57,458	53,319	48,318

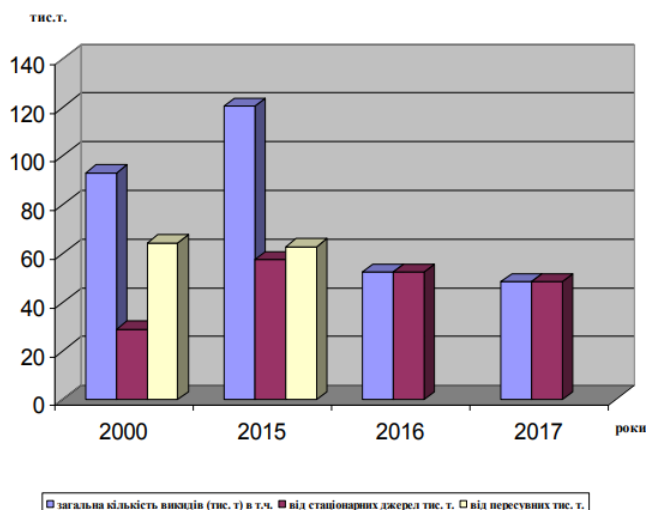


Рисунок 2.1 - Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Обсяги викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) в цілому по області та в Черкаському районі, надана в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Обсяги викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах(пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю), тис. т.

Населений пункт	Разом	В т.ч.			
		Пил	діоксид сірки	діоксид азоту	оксид вуглецю
Всього по області	48,318	8,767	5,043	9,948	2,953

Постійні спостереження за станом атмосферного повітря здійснюються Черкаським обласним центром з гідрометеорології тільки в м. Черкаси.

Найбільші середні і максимальні концентрації забруднюючих речовин (в кратності ГДК) в атмосферному повітрі міст наведені в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Найбільші середні і максимальні концентрації забруднюючих речовин (в кратності ГДК) в атмосферному повітрі міст

Назва забруднюючої речовини	ГДК, мг/м ³		Середня концентрація, мг/м ³	Максимальна з разових концентрацій, мг/м ³
	0,15	0,5		
Пил	0,15	0,5	0,67	1,40
Діоксид азоту	0,04	0,2	1,00	2,00
Сірководень	-	0,008	-	0,75
Аміак	0,04	0,2	1,00	2,85
Оксид вуглецю	3,0	5,0	0,33	1,20
Діоксид сірки	0,05	0,5	0,22	0,12
Формальдегід	0,003	0,035	2,00	0,86
Оксид азоту	0,06	0,4	0,33	0,33

Для розрахунку комплексного індексу забруднення атмосфери (далі – ІЗА) міста в 2017 році використовувались 5 найбільш важливих домішок: пил, діоксид азоту, аміак, формальдегід, оксид вуглецю.

За 2017 рік ІЗА залишився на рівні 2016 року і становив 5,5, що вважається приблизно рівним середньому забрудненню атмосферного повітря ($5 < \text{ІЗА} < 8$).

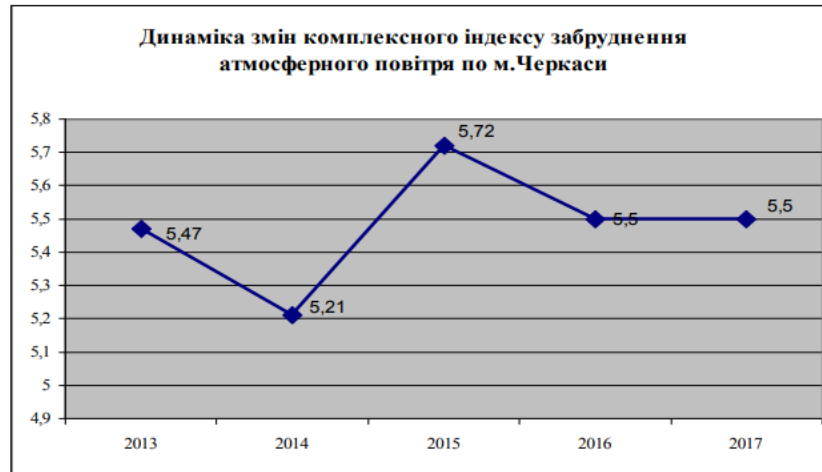


Рисунок 2.2 - Графік зміни ІЗА з 2013 по 2017 роки

За даними Державної установи "Черкаський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України" з метою здійснення моніторингу забруднення атмосферного повітря лабораторним центром у 2017 році 27 досліджено 8152 проби атмосферного повітря. Перевищення граничнодопустимих максимально-разових концентрацій забруднюючих речовин виявлено у 381 пробі (4,7%). В основному зареєстровані перевищення гігієнічних нормативів за концентрацією формальдегіду (23,7 %), оксиду вуглецю (9,0 %), пилу (1,2%) діоксиду азоту (0,4 %), інших органічних сполук (10,9 %).

2.1.1 Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

За даними Черкаського обласного центру з гідрометеорології впродовж 2017 року радіаційний стан на території області залишався стабільним. За даними 8 пунктів спостережень метеостанцій області (далі по тексту – М) середні за місяць значення потужності експозиційної

доза гаммавипромінювання (ПЕД) змінювались в межах 11-14 мкР/год (мікроРентген за годину), тобто не перевищували рівнів природного фону і знаходились на рівні:

- на М Черкаси: 12-13 мкР/год

Добові значення ПЕД впродовж року були в межах 10 – 22 мкР/год.

Найбільша кількість днів зі значеннями ПЕД в 17 мкР/год була на АМСЦ Черкаси (5 днів впродовж року).

За отриманими у 2017 році даними всі контрольовані параметри радіоактивного забруднення атмосфери були співставними з минулорічними значеннями. Проте, не виключена ймовірність окремих коливань радіоактивності приземної атмосфери, що можуть виникати внаслідок небезпечних та стихійних метеорологічних явищ.

2.1.2 Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини та біорізноманіття

Основним чинником та критерієм для визначення забруднення атмосферного повітря є норматив якості атмосферного повітря.

Норматив якості атмосферного повітря відображає гранично допустимий максимальний вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, при якому відсутній негативний вплив на здоров'я людини та стан навколишнього природного середовища

За даними Комунального закладу "Черкаський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики" у 2017 році відмічається зниження показника загальної захворюваності населення на 3,5% та показника первинної захворюваності населення на 5,9 % у порівнянні з 2016 роком.

У структурі загальної захворюваності всього населення переважають хронічні хвороби (системи кровообігу, органів дихання, органів травлення, кістково-м'язової та сечостатевої системи).

Хвороби органів дихання займають друге рангове місце в структурі загальної захворюваності всього населення (у 2017 році – 18,1%, у 2016 році - 19,23%; у 2015 році – 18,2%) та перше рангове місце у структурі первинної захворюваності всього населення (у 2017 році – 42,7%, у 2016 році - 44,76%, у 2015 році – 42,91%).

В 2017 році в порівнянні з 2016 роком показники захворюваності на 10 тис. населення зменшилися:

- на хвороби органів дихання з 3525,3 до 3234,4;
- на хвороби ендокринної системи з 940,7 до 939,4;
- на травми та отруєння з 537,4 до 532,4;
- на хвороби органів травлення з 1806,4 до 1748,5;
- на хвороби систем кровообігу з 5565,9 до 5470,3;
- на хвороби кістково-м'язової системи з 1221,2 до 1168,5.
- Проте збільшився рівень захворюваності:
- на хвороби нервової системи з 374,3 до 377,2;
- на хвороби шкіри з 453,8 до 464,1;
- на хвороби сечостатевої системи з 992,8 до 998.

Показник первинної захворюваності дітей віком до 17 років становив: в 2015 році - 15149,3 (на 10 тис. населення); у 2016 році - 15299,3 (на 10 тис. населення); у 2017 році - 14677,5 (на 10 тис. населення).

2.2 Загальна характеристика водних ресурсів

По території Черкаської області протікає 1037 річок, найбільша з них р. Дніпро (в межах області – 150 км), 7 середніх річок: Рось, Тясмин, Гнилий Тікич, Гірський Тікич, Супій, Ятрань, Велика Вись, малі річки, струмки, ставки.

2.2.1 Водозабезпеченість території та регіонів

Основними джерелами водопостачання області є Кременчуцьке водосховище, річки Гнилий Тікич, Рось, Тясмин та підземні водозабори.

Водозабезпеченість водою на одного жителя області в середній по водності рік становить близько 1,537 тис. м³, в маловодний рік – 0,99 тис. м³, в дуже маловодний рік припадає біля 0,47 тис. м³. За даними статистичної звітності за формою 2-ТП (водгосп) загальний водозабір в

2017 році становив 179,6 млн м³. У порівнянні з 2016 роком (175,9 млн м³) забір води збільшився на 3,7 млн м³.

Динаміка забору свіжої води показана на рис. 2.3.

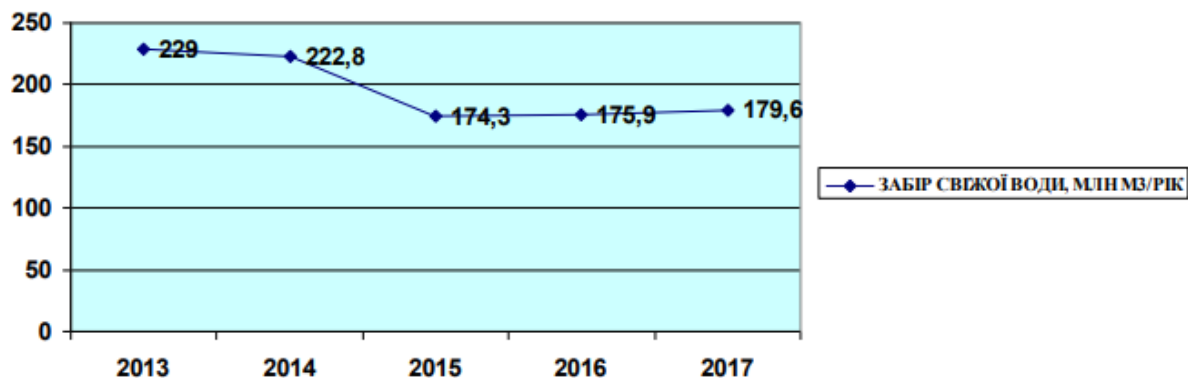


Рисунок 2.3 - Забір свіжої води, млн м³

Зміни обсягів забору води в 2017 році відбулися за рахунок збільшення водозабору з підземних джерел на 0,47 млн м³ та збільшення водозабору з поверхневих джерел на 3,23 млн м³.

2.2.2 Водокористування та водовідведення

Використання води у 2017 році становило 143,0 млн м³, в тому числі: на виробничі потреби – 76,36 млн м³, побутові потреби – 24,99 млн м³, зрошення – 17,37 млн м³, інші потреби – 24,26 млн м³.

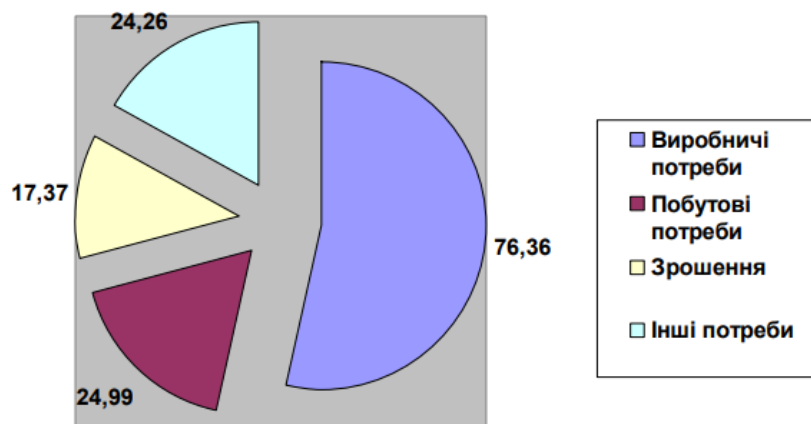


Рисунок 2.4 - Структура використання водних ресурсів, млн м³

Обсяги забору, використання та відведення води по басейнах річок Дніпра та Південного Бугу показані в табл.2.4.

Таблиця 2.4 - Забір, використання та відведення води, млн м³

Назва водного об'єкту	Забрано води із природних водних об'єктів - всього	Використано води	Водовідведення у поверхневі водні об'єкти	
			всього	З них забруднених зворотних вод
Всього по області	179,6	143,0	106,5	4,486

2.2.3 Скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та очистка стічних вод

У 2017 році в поверхневі водні об'єкти скинуто 106,5 млн м³ зворотних (стічних) вод, що на 4,2 млн м³ менше в порівнянні з 2016 (110,7 млн м³).

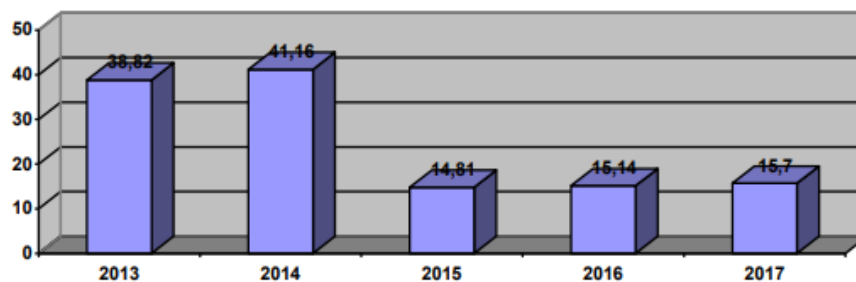


Рисунок 2.5 - Динаміка загального скиду зворотних вод у басейн р. П. Буг, млн м³

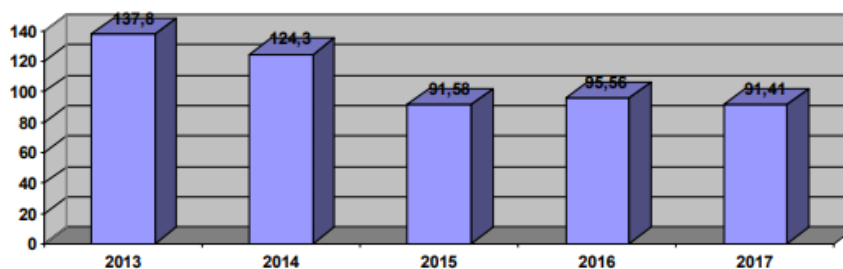


Рисунок 2.6 - Динаміка загального скиду зворотних вод у басейн р. П. Буг, млн м³

2.2.4 Оцінка якості вод за гідрохімічними показниками

Постійні спостереження за станом водних об'єктів області, в межах повноважень здійснюють Черкаське регіональне управління водних ресурсів, Черкаський обласний центр з гідрометеорології, Державна установа "Черкаський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України", Державна екологічна інспекція у Черкаській області у визначених контрольних створах.

За інформацією Черкаського обласного центру з гідрометеорології спостереження за станом хімічного забруднення поверхневих вод проводились на 6 водних об'єктах, в 11 пунктах. Загальна кількість відібраних проб води у 2017 році становила: по річці Рось – 8 ; по річці Вільшанка – 4; по річці Тясмин – 4; по річці Велика Вись – 6; по Канівському водосховищі, 1 км вище міста Канева – 8; по Кременчуцькому водосховищу, 0,5 км нижче міста Канева – 8; по Кременчуцькому водосховищу в акваторії м. Черкаси – 108; в районі пристані Адамівка – 12.

Водні об'єкти Черкащини залишаються забрудненими переважно сполуками важких металів (марганцю, міді, цинку, хрому шестивалентного, залізом загальним), фенолами, дещо менше сполуками азоту.

2.2.5 Гідробіологічна оцінка якості вод та стан гідробіоценозів

За інформацією Черкаського обласного центру з гідрометеорології регулярні гідробіологічні спостереження (за розділами робіт біоіндикація та біотестування) здійснювалися на 5 водних об'єктах (3 річках – річки Рось, Вільшанка, Тясмин та 2 водосховищах – Канівське та Кременчуцьке). Одержані дані про стан гідробіоценозів свідчили, що за середніми значеннями індексу сапробності на всіх водних об'єктах спостерігалось помірне забруднення, 3-й клас якості вод.

2.2.6 Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію

За даними Державної установи "Черкаський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України" лабораторний моніторинг за якістю води поверхневих водойм здійснювався у 92 контрольних створах та у місцях водокористування населення.

Впродовж 2017 року з водойм I категорії досліджено 152 проби за мікробіологічними показниками. Відхилення від встановлених нормативів виявлено у 11 пробах (7,2%).

Із водойм II категорії досліджено 996 проб води за мікробіологічними показниками. Не відповідало встановленим нормативам 163 проби (16,3 %).

2.2.7 Радіаційний стан поверхневих вод

За інформацією Черкаського регіонального управління водних ресурсів по результатам досліджень проведених лабораторією Дніпровського басейнового управління водних ресурсів вміст радіонуклідів цезію-137 та стронцію-90 у воді контрольованих створів знаходився нижче встановлених критеріїв для питного водопостачання.

2.2.8 Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

Впродовж 2017 року Державною установою "Черкаський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України" із джерел та мереж централізованого водопостачання досліджено 4723 проби питної води за санітарно-хімічними та 6744 проби за мікробіологічними показниками. Гігієнічним вимогам не відповідали 299 (6,3 %) та 325 (4,8 %) проб відповідно.

Основними причинами низької якості питної води водопроводів, зокрема у сільській місцевості, є незадовільний санітарно – технічний стан водогінних і каналізаційних мереж, відсутність ефективного власника, спеціалізованих служб експлуатації водопровідно-каналізаційного господарства, виробничого лабораторного контролю якості води тощо.

2.3 Загальна характеристика рослинного світу

Черкаська область розташована на східноєвропейській рівнині, в басейні середньої течії Дніпра. За фізико-географічними, кліматичними і ґрунтовими ознаками територія області належить до лісостепової природно-кліматичної зони і відноситься до малолісних регіонів України. Рельєф області – горбиста, пересічена ярами та балками, рівнина.

Для Черкаської області характерне поєднання флори лісової та степової зони, тому сформувалася ценотично багата природна рослинність, яка представлена лісовим, чагарниковим, степовим, лучним, болотним, водним, петрофітним, псамофітним типами рослинності.

Лісова рослинність представлена сосновими та дубово-сосновими, дубово-грабовими деревостанами; трав'яниста рослинність – це придніпровські та середньо-дніпровські лучні степи та остепненні луки, рослинність заплавлів – дніпровські лісостепові лучні степи, справжні торф'янисті остепнені та засолені луки; болотна рослинність – лісостепові осокові, гіпново-осокові, злаково-осокові, очеретяно-осокові, трав'яні і трав'яно-гіпнові угруповання.

Лісові біоценози території області поширені вкрай нерівномірно. Значно залісненою є центральна частина області (до 23 %), в якій репрезентовані великі за площею лісові масиви. На заході регіону лісистість коливається від 3 до 7 %. На лівобережжі лісові комплекси поширені дрібними острівцями, залісненість складає близько 8 %. На перших надзаплавних піщаних терасах Дніпра та деяких його приток (Рось, Тясмин, Сула) розвинені двоярусні сосново-дубові деревостани, а на найвищих елементах рельєфу – соснові ліси, зрідка невеличкими масивами трапляються грабово-дубово-соснові ліси. Степова рослинність, яка займала деякі вододільні ділянки й південні схили високих терас, майже не збереглася. Вона представлена фрагментами на змитих ґрунтах крутих схилів річкових долин, стародавніх балок, вздовж шляхів, на окраїнах боліт і лісів. Зрідка трапляються остепнені луки, у деяких районах поширені справжні луки. Лучна рослинність представлена злаково-різнотравними та вологотрав'яними екосистемами, які збереглися у заплавах річок Дніпра, Тясмину, Сули, Росі. Болотна рослинність репрезентована болототрав'яно-осоковокомишовими та чорновільхо-хвилясто-низинними екосистемами. Еталоном болотної рослинності є Ірдинська заплава – лучна тераса старого русла Дніпра. З метою збереження рослинних угруповань в області проводиться систематична робота щодо виявлення місць перебування та зростання рідкісних видів рослин та створення на територіях, де вони зростають заповідних об'єктів для їх збереження та відтворення.

Черкаська область, маючи площу 20,9 тис. га, належить до малолісних регіонів України: загальна площа лісового фонду області – 338,6 тис. га, в тому числі вкритих лісом – 322,4 тис. га, тобто лісистість становить 15,4 %, при оптимальній лісистості – 16%. Розподіл земель лісогосподарського призначення представлений в таблиці 2.5.

Таблиці 2.5 – Землі лісогосподарського призначення

№ п/п		Одиниці виміри	Кількість
1	Загальна площа земель лісогосподарського призначення	тис. га	338,6
	У тому числі:		
1.1	державних лісогосподарських підприємств	тис. га	279,9
1.2	Комунальних лісогосподарських підприємств	тис.га	58,7
1.3	Власників лісів		
	Не наданих у користування (землі запасу)		
2	Площа земель лісогосподарського призначення, що вкрита лісовою рослинністю	тис.га	322,4
3	Лісистість (відношення покритої лісом площі до загальної площі регіону)	%	15,4

Ліси Черкащини сформовані більше, ніж десятьма видами головних та супутніх лісоутворюючих порід, серед яких домінують дуб, сосна, акація, ясен, граб, вільха. Частка твердолистяних насаджень – 64,3%, хвойних – 28,8%, м'яколистяних – 6,3%.



Рисунок 2.7 - Розподіл площі лісів за переважаючими деревними породами

Ліси на території області розташовані нерівномірно. Найбільше розповсюдження вони отримали в Черкаському (37,8%), Канівському (31,9%), Смілянському (25,8%), Чигиринському (23,2%), Корсунь-Шевченківському (21,6%) і Городищенському (19,1%) адміністративних районах. Найменший відсоток лісистості в Жашківському (2,5%), Драбівському (2,7%), Чорнобаївському (4,8%), Христинівському (6,5%) районах.

В Черкаській області нараховується 334 види судинних рослин (17% флори області), що знаходяться під загрозою зникнення. Серед них 89 видів занесених до Червоної книги України, 14 включені в додаток I Бернської Конвенції, 7 охороняються в Європі – Європейський Червоний список, 3 – у всесвітньому масштабі.

2.4 Загальна характеристика тваринного світу

Геопросторове положення Черкаської області в лісостеповій зоні зумовлює розмаїття видового складу широколистянолісових, північностепових, поширення наявних акліматизованих і синантропних видів. Це підтверджується наявністю на території Черкащини хребетних тварин 410-420 видів, з яких 66 видів ссавців, близько 280 видів птахів, 9 видів плазунів, 11 видів земноводних, 51 видів риб, 57 видів моллюсків.

З метою збереження біологічного різноманіття в регіоні охороняється 81 вид тварин, з них: 67 видів тварин занесені до Червоної книги України, в тому числі, 3 види входять до Європейського Червоного списку, 8 видів охороняється Бернською конвенцією, 10 видів Афро-євразійським договором по мігруючим видам (AEWA), 4 види Конвенцією про міжнародну

торгівлю видами дикої флори та фауни (CITES).

2.5 Природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні

З метою збереження та відтворення типових та унікальних природних комплексів, біотичного і ландшафтного різноманіття, формування національної екомережі в області ведеться активна робота зі створення нових і розширенню меж існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Станом на 31.12.2017 природно-заповідний фонд області нараховував 540 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 75,24 тис. га (фактична площа становить 64,04 тис. га), з них: 22 – загальнодержавного та 518 – місцевого значення. Показник заповідності становив 3,1 %.

Природно-заповідний фонд області складають об'єкти наступних категорій: Канівський природний заповідник, національні природні парки "Білоозерський" та "Нижньосульський", дендрологічний парк "Софіївка", Черкаський зоологічний парк, регіональний ландшафтний парк "Трахтемирів", 229 заказників, 193 пам'ятки природи, 60 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, 52 заповідні урочища.

2.6 Земельні ресурси та ґрунти

2.6.1 Структура та стан земель

Із загальної площі Черкаської області (2 091,6 тис. га) сільськогосподарські землі складають 1 486,88 тис. га, в тому числі сільськогосподарські угіддя 1 451,0 тис. га, з них: рілля – 1 272,0 тис. га, перелоги – 8,5 тис. га, багаторічні насадження – 27,3 тис. га, сіножаті та пасовища – 143,2 тис. га.

Таблиця 2.6 – Структура земельного фонду Черкаської області

Основні види угідь	Всього, тис. га	% до загальної площі території
Загальна територія	2091,6	100
Сільськогосподарські угіддя	1451,0	69,4
Ліси і інші лісові площі	338,6	16,2
Забудовані землі	84,4	4,0
Відкриті заболочені землі	30,5	1,5
Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	15,4	0,7
Інші землі	171,9	8,2
Всього земель (суша)	1955,8	93,5

2.6.2 Стан ґрунтів

Ґрунти Черкаської області вважаються найбільш продуктивними в Україні, однак за деякими агрохімічними параметрами вони поступаються ґрунтам східних і південних областей. Порівняно менший вміст елементів живлення гумусу та підвищена кислотність компенсуються більш сприятливими кліматичними умовами, особливо в період вегетації сільськогосподарських культур. У ґрунтового покриві області переважають чорноземи типові та чорноземи сильно реградовані, які займають 53,7%. Темно-сірі опідзолені і реградовані ґрунти та чорноземи опідзолені і слабо реградовані займають 28,9%, а світло-сірі і сірі опідзолені ґрунти – 7,3%.

Таблиця 2.7 - Якість ґрунтів сільськогосподарського призначення в межах Черкаської області

Район	Вміст гумусу, %	Середньозважений вміст азоту, мг/кг	Вміст фосфору, мг/кг	Вміст калію, мг/гк	% кислих ґрунтів (рН 4-5,5)	Еколого агрохімічна оцінка, бал
По області	2,97	120,8	127,0	68,0	12,7	54,7

Сучасний стан використання земельних ресурсів області не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, що негативно впливає на стійкість агроландшафту. Сільськогосподарська освоєність земель перевищує екологічно допустиму, і протягом років залишилась майже незмінною. Так, у складі сільськогосподарських угідь області зосереджено 520,7 тис. га або 40 % особливо цінних земель, в тому числі рілля – 514,6 тис. га (43,8 %) від обслідуваної площі. Нераціональна система землекористування призвела до тяжких екологічних наслідків, а саме: наявності таких проявів деградації земель як ерозія, техногенне забруднення, вторинне осолонцювання, підтоплення та зсуви ґрунтів.

2.7 Стан та використання мінерально-сировинної бази

За даними Державної служби геології та надр України станом на 01.01.2017 в Черкаській області налічувалося 266 родовища корисних копалин.

Стан запасів корисних копалин показано на рис. 2.7.

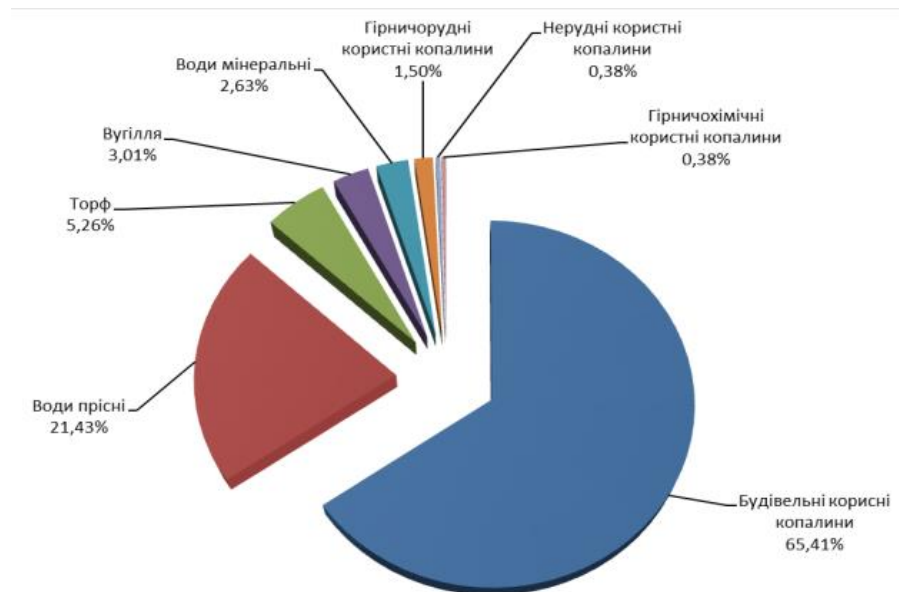


Рисунок 2.7 - Стан запасів корисних копалин

У 2017 році в Черкаській області в основному розроблялись родовища сировини цегельно-черепичної, каменю будівельного, піску будівельного, каменю облицювального. Загальна кількість кар'єрів та розробок – 266, з них діючих – 55.

2.7.1 Підземні води: ресурси, використання, якість

Черкаська область в геоструктурному відношенні розташована в межах області тріщинних вод Українського щита та Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Основні водоносні горизонти підземних питних і технічних вод приурочені до четвертинних, алювіальних та алювіальнофлювіогляціальних відкладів середнього відділу четвертинної системи, представлених пісками, крейдяних відкладів, представлених піщаногравійними відкладами, відкладів тріщинуватої зони кристалічних порід докембрію, представлених мігматитами, гранітами.

За хімічним складом води гідрокарбонатні кальцієво-магнієві.

Основні водоносні горизонти підземних мінеральних вод Черкаської області приурочені до середньоюрських та тріасових відкладів, які представлені пісками, дрібнозернистими пісковиками, а також до тріщинуватих кристалічних порід докембрію, представлених гранітами.

Балансові запаси розвіданих родовищ складають 1337,000 м³/добу за сумою категорій А+В+С1. Баланс запасів родовищ, що розробляються за категоріями А+В+С1 480,0 м³/добу. Величина видобутку - 17,808 м³/добу.

2.7.2 Екзогенні геологічні процеси

Основним водним об'єктом на території Черкаської області є Кременчуцьке водосховище з довжиною берегової лінії (у межах області) 543,7 км. Береги, що піддаються розмиву, мають загальну довжину 117,5 км. Серед них ерозійні береги (ті, що зазнають руйнування під впливом течії) загальна довжина 39,7 км, знаходяться у верховій частині водосховища.

Загальна площа земель, втрачених протягом останнього року внаслідок переформування берегів Кременчуцького водосховища в межах Черкаської області, становила 1,83 га, з них 1,78 га – землі державного лісового фонду, 0,02 га – чагарники, 0,01 га – багаторічні насадження і 0,02 га – пасовища.

Таблиця 2.8 - Поширення екзогенних геологічних процесів на території Черкаської області

Вид ЕГП	Площа поширення, км ²	Кількість проявів, шт.	Ураженість, %
Зсуви	34,0	1033	0,16
Підтоплення	62	64	0,3
Карст (відклади, що здатні до картування)	7370		35,3
Лесові ґрунти, що здатні до просідання	15070		72,1

2.8 Структура утворення та накопичення відходів

Відходи є одним з найбільш вагомих факторів забруднення навколишнього середовища і негативного впливу на всі компоненти довкілля.

За даними Головного управління статистики у Черкаській області наявність відходів I-IV класів небезпеки на кінець року в області складає 1979,8 тис. т (за формою статистичної звітності № 1- відходи).

За даними Головного управління статистики у Черкаській області протягом 2017 року в області утворилось 1295,1 тис. т відходів I – IV класів небезпеки, з них: 1258,6 тис. т від економічної діяльності підприємств і організацій та 36,5 тис. т відходів від домогосподарств.

Згідно статистичних даних у 2017 році в області утворилось 299,6 тис. т відходів комунальних (міських) змішаних, у т. ч. сміття з урн, а саме: 63,5 тис. т від економічної діяльності підприємств і домогосподарств та 236,1 тис. т.

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

3.1 Загальна характеристика місцевості

Золотоноша – місто обласного підпорядкування, розташоване на лівому допливі Дніпра р. Золотоношці на залізничній лінії Бахмач – Одеса з променем на Київ через Миронівку та на перехресті асфальтових шляхів Київ -Кременчук і Черкаси – Шрамківка. Відстань до Черкас залізницею – 30 км, автотрасою – 35,5 км. Населення – 29,9 тис.

Природні умови

Клімат місцевості території розроблення детального плану території помірно-континентальний із середньорічною температурою повітря від +7° С до +9° С. Абсолютний мінімум температури дорівнює - 41° С, а максимум від +38°С до +40°С.

Переважає напрям вітру в літні і зимові місяці північно-західний зі швидкістю до 4,4 м/секунду. Середньорічна кількість опадів коливається від в межах від 457 мм до 529 мм. Висота сніжного покриву в середньому становить 13-16 сантиметрів.

Глибина промерзання ґрунту досягає 125 см.

Кліматичні умови ділянки, що проектується, характеризуються такими показниками: кліматичний підрайон -II; будівельно-кліматична зона - ПВ;

розрахункова температура зовнішнього повітря в зимовий період - мінус 22° С;
нормативна глибина сезонного промерзання - 108 см; вітрове навантаження - = 0,45 кПа; снігове навантаження- $\rho_0=1,60$ кПа

Сейсмічність майданчика проектування ДПТ 5 балів згідно з ДБН В. 1.1- 12:2014 (додаток Б) «Будівництво у сейсмічних районах України».

Екологічні умови сприятливі для розміщення об'єкта.

В інженерно-геологічному відношенні проектувана територія характеризується як придатна. Рельєф придатний для планування і забудови, не потребує значних заходів з інженерної підготовки території. У цілому, по комплексу природних умов територія є перспективною для планування і забудови. При проектуванні конкретних об'єктів необхідно у відповідності з нормативними документами виконати для них повний комплекс інженерно- геологічних вишукувань.

Рельєф ділянки спокійний і не передбачає значних обсягів робіт з організації рельєфу шляхом вертикального планування.

На території проектування ДПТ відсутні природні і штучні водотоки. Ґрунти ділянки будуть досліджені на наступних етапах проектування.

Загалом природні умови для розміщення об'єкта проектування ДПТ можна вважати сприятливими.

Соціально-економічні умови

Розташування стаціонарного АГЗП в місті Золотоноша по вул. Шевченка на території існуючої АЗС обумовлена суспільною потребою в об'єктах дорожнього сервісу як мешканців міста, так і сусідніх населених пунктів і учасників руху автомобільної дороги.

Для забезпечення внутрішніх та зовнішніх автомобільних переміщень при постійно зростаючому рівні автомобілізації, необхідно нарощувати кількість об'єктів автосервісного обслуговування, зокрема автогазозаправних пунктів.

На сьогодні автомобільні газозаправні станції та автогазозаправні пункти стають важливим елементом інфраструктури, забезпечуючи значну економію дорогих нафтопродуктів та відіграють важливу роль у проблемі охорони атмосферного повітря. Необхідно відзначити, що використання газу в якості моторного палива для автотранспорту є важливим заходом зі зменшення забруднення атмосферного повітря, так як у вихлопних газах автомобілів, що працюють на пропан-бутані, міститься значно менше

токсичних речовин, ніж при роботі на рідкому паливі. Згідно з чинною "Методикою розрахунку викидів забруднювальних речовин пересувними джерелами" (Київ, 1999) питомі викиди автомобілів, що працюють на скрапленому вуглеводневому газі, у порівнянні з використанням бензину у якості моторного палива менші: СО - в 3-4 рази; токсичних речовин - в 20 раз; тетроетилсвинцю - виключені повністю.

Крім того, різниця у вартості СВГ та бензину, що застосовуються в якості моторного палива стає все більш значною, особливо останнім часом.

Завдяки нижчій вартості зрідженого газу, у порівнянні з бензином, у відсотках значно зросла частина транспорту, на якому встановлене газобалонне обладнання. А це потребує збільшення кількості заправок, на яких такі автомобілі можуть обслуговуватись.

Розміщення стаціонарного АГЗП на існуючій автозаправній станції призначене для задоволення потреб власників автомобілів з газобалонним обладнанням та створення більш зручних умов для населення, яке обслуговується у більш віддалених об'єктах даного сервісу. Таким чином, розміщення стаціонарного АГЗП в значній мірі розв'яже одну з проблем населення та підприємств, які є власниками автотранспорту з газобалонним обладнанням. Також встановлення ще одного АГЗП в цілому сприятиме конкуренції і дозволить автомобілістам робити вибір між підприємствами, що відобразиться на покращенні якості послуг.

Слід зазначити, що автозаправна станція є елементом місцевої інженерно-транспортної інфраструктури.

Таким чином, розміщення стаціонарного АГЗП на території існуючої автозаправної станції відповідає державній програмі з економії нафтопродуктів (бензин, дизпаливо) та використання альтернативних видів палива (СВГ). В результаті розміщення стаціонарного АГЗП:

- підвищиться інтенсивність використання та функціональна насиченість даної території;

- будівництво передбачається для задоволення потреб власників транспортних засобів населеного пункту та району і учасників руху автодороги;

- за рахунок забудовника належним чином буде виконаний комплексний благоустрій, як в межах ділянки так і прилеглої території (озеленення та освітлення території, організація рельєфу з вирішенням відведення атмосферних стоків, влаштування місцевих проїздів та пішохідних доріжок, тощо);

- поліпшиться інвестиційний клімат та збільшиться кількість робочих місць у даному районі, збільшиться надходження в районний бюджет коштів у вигляді податків.

Містобудівні умови

Розміщення стаціонарного АГЗП в м. Золотоноша по вул. Шевченка не суперечить чинній містобудівній документації, зокрема, генеральному плану міста Золотоноша.

Земельна ділянка, що проектується, обмежена:

- з півночі та сходу - землями для будівництва та обслуговування будівель торгівлі;
- з заходу - землями для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості;
- з півдня - землями громадського призначення.

Слід відзначити такі аспекти:

територія розташована в південно-східній частині міста Золотоноша;

до особливостей даної території треба віднести зручне транспортне сполучення, органічний зв'язок з мережею доріг населеного пункту та району.

Територія проектування забудована будівлями та спорудами автозаправної станції.

Територія проектування ДПТ характеризується такими показниками:

1. Ділянка, складної у плані форми, примикає до автодороги вулиці Шевченка;
2. Ділянка проектування ДПТ розташована на землях державної власності і знаходиться у користуванні під автозаправною станцією;
3. Територія проектування існуюча, забудована і функціонує відповідно до цільового та функціонального призначення земельної ділянки.
4. Ділянка проектування межує з територіями, які не мають на неї негативного екологічного впливу.
5. Ділянка проектування не накладає додаткового негативного екологічного навантаження на прилеглі території.
6. Розташування ділянки у планувальній структурі робить неможливе її використання для будівництва об'єктів житлового призначення чи рекреаційних потреб.
7. Земельна ділянка не потребує зміни цільового призначення чи функціонального використання після реалізації проектних рішень.

Виходячи з цього, містобудівні умови можна визначити позитивними.

3.2 Загальна характеристика стану атмосферного повітря Золотоніського району

Екологічна ситуація в місті протягом останніх років залишається стабільною.

У повітряний басейн міста від 617 стаціонарних джерел забруднення щорічно викидається до 300 тонн забруднюючих речовин, а від автотранспортних засобів – до 1,8 тис. т. У розрахунку на душу населення припадає біля 71,4 кг шкідливих викидів.

До найпоширеніших забруднюючих речовин, відносяться: азоту діоксид, оксид вуглецю, діоксид сірки та речовини у вигляді суспендованих твердих частинок. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у Черкаському районі надана в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тис. т.

	2000	2015	2016	2017
Золотоніський р-н	0,546	0,446	0,439	0,443

Обсяги викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) в цілому по області

та в Черкаському районі, надана в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 - Обсяги викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах(пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю), тис. т.

Населений пункт	Разом	В т.ч.			
		Пил	діоксид сірки	діоксид азоту	оксид вуглецю
Золотоніський р-н	2,884	0,256	0,004	0,013	0,026

Основним джерелом забруднення є ТОВ “Артбудкомфорт”, ВАТ “Золотоніський машинобудівний завод ім. Лепсе”, ДП “Златодар”, ПАТ “Золотоніський маслоробний комбінат”. Їм належить біля 65% від загальних викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря. На ДП “Златодар” знаходиться 138 стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин, з яких 113 обладнано очисним обладнанням. Так, наприклад, у 2012 році із викинутих в повітря 2,5 тонн шкідливих речовин було уловлено 1,250 тонн.

Взагалі, пилогазоочисне обладнання встановлене на 8 промислових підприємствах із 13 – ти.

На підприємствах здійснюється відомчий контроль за викидами шкідливих речовин у повітря.

Стан атмосферного повітря в цілому задовільний, але спостерігалися перевищення середньорічних, гранично допустимих концентрацій аміаку і сірковуглецю.

3.2 Загальна характеристика водних ресурсів

Основними джерелами водопостачання області є Кременчуцьке водосховище, річки Золотоношка і Суха Згар та підземні водозабори.

Обсяги забору, використання та відведення води по басейнах річок Дніпра та Південного Бугу показані в табл.3.4.

Таблиця 3.4 - Забір, використання та відведення води, млн м³

Назва водного об'єкту	Забрано води із природних водних об'єктів - всього	Використано води	Водовідведення у поверхневі водні об'єкти	
			всього	З них забруднених зворотних вод
Басейн р.Дніпро	149,8	118,7	91,41	3,656

За інформацією Черкаського регіонального управління водних ресурсів, у поверхневі водні об'єкти басейну р. Золотоношка торік скинули 0,899 млн м³ стічних вод, із них 0,763 млн м³ – забруднених (недостатньо очищених), 0,036 млн м³ – нормативно чистих без очистки та 0,1 млн м³ нормативно очищених стічних вод.

Скид у р. Золотоношка здійснюють: ДП «Златодар», ПП «Агроспецпроект», ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат»; у річку Суха Згар – КП «Міський водоканал» Золотоніської міської ради.

До міської ж каналізаційної мережі скидають стоки 10 промислових підприємств м. Золотоноша. За даними статистичної звітності, об'єми скиду забруднених зворотних вод по місту залишаються сталими (з 1,3 млн.м³ у 2012 році до 1,2 млн.м³ у 2014 році.)

На погіршення якості підгрунтових і поверхневих вод регіону впливає скид недоочищених стічних вод міста із міських очисних споруд у річку Суха Згар, а потім – через річку Золотоношка в річку Дніпро.

За рік у р. Суха Згар скидається до 1,1–1,2 млн. м³ недоочищених стічних вод. Незадовільний стан роботи і на очисних спорудах ПП “Агроспецпроект”. Очисні працюють неефективно, а тому за рік скидається до 100 тис. м³ недоочищених стічних вод, з якими через осушувальний канал у р. Суха Згар надходить до 35 – 40 тонн шкідливих речовин.

Відповідно до звітності по формі 2-тп (водгосп) КП «Міський водоканал» Золотоніської міської ради є забруднювачем поверхневих вод, яким у 2018 році скинуто 0,763 млн. м³ недостатньо очищених стічних вод.

Підземні води

Основні водоносні горизонти питних і технічних вод приурочені до четвертинних, алювіально-флювіогляціальних відкладів середнього відділу четвертинної систем, представлених пісками, крейдяних відкладів, представлених піщано-гравійними відкладами, відкладів тріщинуватої зони кристалічних порід докембрію, представлених мігматитами, гранітами. За хімічним складом води гідрокарбонатні калієво-магнієві.

Величина видобутку у 2017 році склала 1062,192 м³/добу, у тому числі на технологічні цілі – 575,068 м³/добу. Загальна кількість неосвоєних запасів становить 97,808 м³/добу.

3.3 Дані про стан земельних ресурсів та ґрунтів

У ґрунтовому покриві Золотоніського району переважають чорноземи типові та чорноземи сильно реградовані, які займають 53,7 %. Темно-сірі опідзолені і реградовані 33 ґрунти та чорноземи опідзолені і слабо реградовані займають 28,9%, а світло-сірі і сірі опідзолені ґрунти – 7,3%.

Основні втрати родючості ґрунтів пов'язані з високим ступенем розораності земель і посиленням ерозійних процесів; порушенням структури сівозміни; зростання дефіциту балансу елементів живлення і органічної речовини, а тому і збіднення їх запасів у ґрунті; послабленням мікробіологічної активності ґрунту; наявністю площ кислих ґрунтів; зростанням щільності ґрунту та падінням його водоутримуючої здатності; повільним впровадженням сучасних ґрунтозахисних технологій обробітку. Інформація по якості ґрунтів області представлена в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 - Якість ґрунтів сільськогосподарського призначення в Золотоніського району

Район	Вміст гумусу, %	Середньозважений вміст азоту, мг/кг	Вміст фосфору, мг/кг	Вміст калію, мг/гк	% кислих ґрунтів (рН 4-5,5)	Еколого агрохімічна оцінка, бал
Золотоніський район	2,42	93,2	158,0	62,0	42,0	50,5

3.4 Структура утворення та накопичення відходів

Відходи є одним з найбільш вагомих факторів забруднення навколишнього середовища і негативного впливу на всі компоненти довкілля.

Станом на 01.01.2015 у місті накопичено 15,2 тис. тонн відходів I-IV класів небезпеки.

За межами міста знаходиться полігон ТПВ загальною площею 46,81 га., який вичерпав свій ресурс і експлуатується з порушеннями норм екологічної безпеки. Полігон для твердих побутових відходів (ТПВ) експлуатується з 1956 року. Щороку завозиться до 6 – 7 тис. тонн сміття, а з початку експлуатації обсяг вивезених відходів становить більше 525 тис. тонн. Відбувається переповнення існуючого полігону, відходи складуються на 2–3 м вище чаші котловану, порушується технологічний цикл захоронення ТПВ. У місті розроблений проект реконструкції діючого полігону ТПВ, але за браком коштів він не реалізований.

Для дієвого удосконалення поводження з ТПВ необхідним є, перш за все, впровадження роздільного збирання побутових відходів на рівні населення, будівництво сміттесортувальних та сміттєпереробних комплексів з метою повторного використання ресурсоцінних компонентів побутових відходів.

За обсягами утворення промислових відходів домінують токсичні, що містять важкі метали. Переважно – це відходи підприємств хімічної промисловості та машинобудування.

Таблиця 3.4 - Інформація про кількість сміттєзвалищ (полігонів) станом на 01.01.2018 у Золотоніському районі Черкаської області

№	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Кількість сміттєзвалищ	Площі під твердими побутовими відходами, га
1	С.Драбівці	1	1,2534
2	С.Богуславець	1	0,9814
3	С.Броварки	1	0,5
4	С.Бубнівська Слобідка	1	0,5253
5	С.Зорівка	1	1,0

6	С.Крупське	1	0,7
7	С.Благодатне	1	6,6
8	С. Калениківка	1	0,3
9	С.Коробівка	1	2,2
10	С.Софіївка	1	0,6
11	С.Лукашівка	1	1,0
12	С.Кривоносівка	1	1,2
13	С.Кропивна	1	1,0
14	С.Шабельники	1	0,5
15	С.Піщане	1	2,0
16	С.Богдани	1	0,5
17	С.Скориківка	1	0,9362
18	С.Синьоківка	1	0,5
19	С.Гельмязів	1	7,0
20	С.Корай Другий	1	0,6775
21	С.Гладківщина	1	0,6
22	С.Деньги	1	0,6019
23	С.Хвильово-Сорочин	1	009962
24	С.Мицалівка	1	0,5
25	С.Антипівка	1	2,0
26	С.Привітне	1	0,7
27	С.Коврай	1	1,4
28	С.Вознесенське	1	3,1369
29	С.Домантове	1	0,5
30	С.Плешкани	1	0,4998
31	С.Підстаки	1	0,5
32	С.Дмитрівська	1	1,8595
33	С.Подільське	1	0,5

3.5 Інформація стосовно об'єктів природно-заповідного фонду Золотоніського району

Всього на території Золотоніського району знаходиться 25 об'єктів ПЗФ, загальною площею 5176,48га.

№ п/п	Назва об'єкта	Категорія	Площа, га	Місцезнаходження заповідного об'єкта	Підприємства, організації, установи, землекористувачі або землевласники у віданні яких знаходиться заповідний об'єкт	Постанова, рішення, згідно яких створено об'єкт	Коротка характеристика
ЗАКАЗНИКИ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ							
1	Липівський заказник	орнітологічний	4500,0	Акваторія Кременчуцького водосховища в трикутнику с. Кедина гора- с.Чапаська - ст.Панське	Черкаське регіональне управління водних ресурсів	Пост. РМ УРСР від 28.10.74р. № 500	Місце відтворення корисної водоплавної дичини в районі Середнього Придніпров'я на Кременчуцькому водосховищі
ЗАКАЗНИКИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ							
2	Бубніські сосни	орнітологічний	33,1	С.Бубнова Слобідка	ДП «Золотоніське лісове господарство»	Ріш. ОВК від 08.01.86р. № 7	Поодинокі дерева сосни, на яких поселились лелеки (8 гнізд)
3	Вільхівський	ботанічний	12,0	Кв.10 вид.15, кв.11 вид.8, кв. 39 вид 8, кв. 40 вид. 9 Вільхівського л-ва	ДП «Золотоніське лісове господарство»	Ріш. ОВК від 11.03.79р. № 136	В трав'яному покриві зростають лікарські рослини
4	Вітове	зоологічний	4,0	Північно-східна околиця м. Золотоноша	ДП «Золотоніське лісове господарство»	Ріш. Обл.ради від 08.04.00р. № 15-4	Заплава р. Золотоношки з мережою осушувальних каналів, місце розведення бобрів, ондатр
5	Довгий	ботанічний	5,0	Кв. 3 вид 5-15 Вільхівського л-ва	ДП «Золотоніське лісове господарство»	Ріш. ОВК від 11.03.79р. № 136	В трав'яному покриві зростають лікарські рослини
6	Кединогірський	ботанічний	10,0	Акваторія Кременчуцького	Черкаське регіональне	Ріш. ОВК від	В акваторії проростають рідкісні

				водосховища	управління водних ресурсів	25.05.90р. № 205	рослини (лілія водяна, водяний горіх, кропива)
7	Мар'янівщина	ботанічний	26,4	Кв. 65 вид. 5 Вільхівського л-ва	ДП «Золотоніське лісове господарство»	Ріш. ОБК від 25.05.90р. № 95	В трав'яному покриві зростають лікарські рослини
8	Озеро Широке	орнітологічний	36,8	С.Бубнова Слобідка, пойма р. Дніпро	Бубново-Слобідська с/р	Ріш. ОБК від 08.01.86р. № 7	Пойменне болото з поселенням багатьох видів птахів в т.ч. чаплі
9	Стави	орнітологічний	33,0	Басейн р. Кропивни	Синьооківська, Купська, Зорівська, Лукашівська, Кропивнянська с/р	Ріш. Обл.ради від 08.04.00р. № 15-4	Місце гніздування і розведення білих лебедів
10	Сушківський	ботанічний	18,3	Схили по окраїні с.Бубнова Слобода	Бубново-Слобідська с/р	Ріш. ОБК від 08.01.86 № 7	Насадження акації білої, місце зростання рідкісної рослини астрагалу 6-квіткового
11	Тамарський	ботанічний	2,0	Кв.19 вид.4 Денгівського л-ва	ДП «Золотоніське лісове господарство»	Ріш. ОБК від 11.03.79р. № 136	В трав'яному покриві зростають лікарські рослини
ДЕРЖАВНІ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ							
12	Городище	геологічна	5,0	Пд.-зх схил р.Кропивна	Кропивницька с/р	Ріш. Обл.ради від 08.04.00 № 15-4	Курган природного походження. Місце стоянки Кропивницького козачого полку
12	Дерева софори японської	ботанічна	0,01	М. Золотоноша, вул.Петровського, 17	Державна насіннева станція	Ріш. ОБК від 14.04.86р. № 205	Дерева-екзоти віком 70років
13	Дуб пірамідальний	ботанічна	0,02	М.Золотоша, вул. База	Золотоніська сш.№ 6	Ріш. ОБК від 27.06.72р. № 367	Деево-екзот
14	Липа Максимовича	ботанічна	0,01	С.Богуславець	Богуславська с/р	Ріш. Обл.ради від 23.12.98р. № 5-3	Вікове дерево віком близько 300років
15	Насадження верби плакучої	ботанічна	1,0	Околиця м.Золотоноша, р-н шпалопросувального заводу	Управління меліоративних і осушувальних систем	Ріш. ОБК від 14.04.83р. № 205	Водоохоронні смуги р.Золотоношки
16	Оцтові дерева	ботанічна	0,02	М.Золотоноша, вул.Благовіщанська, 96а	Золотоніська ЗОШ № 6	Ріш. ОБК від 14.04.83р. № 205	Дерева-екзоти
17	Оцтові дерева	ботанічна	0,1	Золотоніська ЗОШ № 6	Золотоніська ЗОШ № 6	Ріш. Обл.ради від 08.04.00р. № 15-4	Дерева-екзоти
18	Хвилів дуб	ботанічна	0,1	С.Хвилівка	Денгівська восьмирічно школа	Ріш. ОБК від 13.05.75р. № 288	Одинокі дерева дуба віком 300років, висота 30м, проекція кони35м ²
ДЕРЖАВНІ ПАРКИ - ПАМ'ЯТКИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ							
19	Дендрологічний парк		8,7	М.Золотоноша вул.База	Золотоніська санаторна школа-інтернат	Ріш. ОБК від 27.06.72р. № 367	Велика колекція дерев і чагарників (біля 25тис.)
20	Меморіальний парк		4,0	М.Золотоноша	Ват «Веста»	Ріш. Обл.ради від 08.04.00р. № 15-4	Меморіальний парк. Місце розташування обеліску жертвам фашизму
21	Природно-історичний комплекс Г.О.Сквороди		14,0	С.Каврай	Коврайська с/р	Ріш. ОБК від 13.05.75р. № 288	Меморіальний парк. Кварцева гора.місце пов'язане з перебуванням Г.Сквороди
22	Сквер декоративного садівництва		1,92	М.Золотоноша	СФГ «Ромашка»	Ріш. Обл.ради від 23.12.98р. № 5-3	Сквер рідкісних деревних і чагарникових порід
ДЕРЖАВНІ ЗАПОВІДНІ УРОЧИЩА							

23	бакаївське		367	Х.Бакаївка	Красногірський монастир	Ріш. ОВК від 19.03.76р. № 177	В заплаві р.Золотоношка природній комплекс, вільхові насадження, болотна рослинність, місце розмноження водоплавних птахів, історичне місце
24	Згар-Гришківське		94,0	Пч. Околиця х.Згарь	ВАИ ПЗДГ «Золотоніське»	Ріш. ОКВ від 27.06.72р. № 367	Оригінальний рельєф, насадження листяних порід дерев, місце оселення корисної мисливської фауни, озеро

3.6 Стан здоров'я населення Золотоніського району

Для аналізу існуючого стану здоров'я та його порівняння із загальнообласними показниками використовувались статистичні дані Головного управління статистики у Черкаській області.

За 2018 рік в амбулаторно-поліклінічних установах області зареєстровано 2029118 випадків захворювань, в т.ч. 757537 випадків – вперше виявлені, що складає 37,3 % від усіх зареєстрованих (2017 – 36,1%). Загальна захворюваність населення області зберігає тенденцію до подальшого зниження.

У 2018 році показник загальної захворюваності всього населення становить 16676,8 на 10 тис. всього населення (2017 – 17867,3) (Україна – 17137,7). Відмічається зниження показника на 6,66%. Показник первинної захворюваності за 2018 рік становить 6226,0 на 10 тис. всього населення (2017 – 6452,9) (Україна – 6274,8), показник знизився на 3,5%. Структура перших п'яти місць загальної захворюваності всього населення у 2018 році не змінилась: перше рангове місце стало займають хвороби системи кровообігу, друге – хвороби органів дихання, третє – хвороби органів травлення.

Структура первинної захворюваності всього населення в порівнянні з 2017 роком дещо змінилась. Перше рангове місце, як і в минулому році, посідають хвороби органів дихання, на другому – травми та отруєння, хвороби сечостатевої системи на третьому місці, на четвертому місці – хвороби шкіри та підшкірної клітковини, на п'яте місце перемістились хвороби ока та його придаткового апарату.

Таблиця 3.14 - Структура загальної захворюваності Черкаської області

Найменування класів і окремих хвороб	Зареєстровано захворювань				Питома вага серед всіх захворювань	
	Абсолютні дані		На 10 тис. населення			
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Всього	1802664	1661090	17595,8	16361,3	100 %	100 %
Хв. системи кровообігу	662632	587888	6468,0	5790,5	36,8	35,4
Хв. Органів дихання	194222	187045	1895,8	1842,3	10,8	11,3
Хв. Органів травлення	190645	167887	1860,9	1653,6	10,6	10,1
Хв. Кістково-м'язової с-ми	127748	118049	1247,0	1162,7	7,1	7,1
Хв. Сечостатевої с-ми	112942	109093	1102,4	1074,5	6,3	6,0

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Детальним планом території в місті Золотоноша по вул. Шевченка, 10 передбачається розміщення стаціонарного газового заправника для АГЗП LPG-10. Стаціонарний АГЗП призначений для зберігання та заправки автомобілів скрапленим вуглеводневим газом (СВГ), що складається із суміші пропану і бутану.

Земельна ділянка, що розглядається проектом детального плану території, розташована у південно-східній частині м. Золотоша вздовж автодороги по вул. Шевченка неподалік автовокзалу. Територія сформована із земель Державної власності для комерційного використання під розміщення та експлуатацію будівель і споруд додаткових послуг та допоміжних операцій. В межах земельної ділянки розміщені будівлі та споруди діючої автозаправної станції.

Стан навколишнього природного середовища території, що розглядається, характеризується як задовільний.

Геологічне середовище: виникнення, або активізація, небезпечних геодинамічних процесів (ерозія, підтоплення, просідання земної поверхні тощо) - не очікуються;

Ландшафти: зміни існуючих місцевих ландшафтів - не передбачаються;

Клімат і мікроклімат: зміни існуючого стану не очікуються. Вплив на мікрокліматичні характеристики місцевості незначний, пов'язаний з виникненням ефекту турбулентності за рахунок руху автотранспорту, тепловим забрудненням, підвищенням загазованості тощо. Вплив локалізований в межах смуги відводу ділянки під будівництво;

Повітряне середовище: забруднення атмосферного повітря від технологічного обладнання стаціонарного АГЗП та вихлопними газами від автотранспортних потоків на АГЗП, шум від автотранспортних потоків на АГЗП;

Водне середовище: стікання забруднених дощових і талих вод з дорожнього покриття майданчика АГЗП. Зміни умов формування поверхневого стоку не очікуються;

Ґрунти: вплив не очікується;

Рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти: вплив не передбачається;

Соціальне середовище: незручності для населення під час проведення будівельних робіт від забруднення повітряного середовища та фізичних впливів (шум, вібрація) під час руху автотранспорту в межах смуги відводу ділянки під будівництво – відсутні в зв'язку з значною віддаленістю майданчика будівництва від житлової забудови;

Техногенне середовище: перебудова інженерних мереж та комунікацій на прилеглий території на передбачається.

Заповідні об'єкти та прибережно-захисні смуги поверхневих водних об'єктів в зоні впливу АГЗП відсутні.

Земельна ділянка обмежена:

- з півночі та сходу - землями для будівництва та обслуговування будівель торгівлі;
- з заходу - землями для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель і споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості;
- з півдня - землями громадського призначення.

Перелік джерел потенційного впливу планованої діяльності на навколишнє середовище:

- Забруднення атмосферного повітря парами СВГ (суміш скраплених газів бутану та пропану) від двох ЗСК (запобіжно – скидний клапан) ємності під час зберігання СВГ (природні втрати) та під час перевірки ЗСК;
- Забруднення атмосферного повітря парами СВГ під час проведення операцій пов'язаних з ремонтом обладнання та опосвідчення – під час звільнення ємності від СВГ, продувки ємності (інертним газом), через свічку продувну;
- Забруднення атмосферного повітря парами СВГ під час ремонту насосу (помпи) для зливання СВГ, трубопроводів і запірної арматури, очищення фільтру для очищення СВГ від механічних домішок та продувку (інертним газом) трубопроводу з встановленим на ньому фільтром і насосною установкою через свічку продувну;

- Забруднення атмосферного повітря парами СВГ під час скиду тиску з гумово - тканинних рукавів до атмосферного через скидний вентиль автоцистерни та від'єднання відповідного штуцера лінії рідкої та парової фази після закінчення процесу зливання скрапленого газу з автомобільних цистерн;
- Забруднення атмосферного повітря парами СВГ при заправці паливних баків та балонів автомобілів з ПРК;
- Забруднення атмосферного повітря вихлопними газами від автотранспорту що буде обслуговуватися на АГЗП;
- При русі й обслуговуванні автомобілів можливе забруднення поверхні майданчика АГЗП нафтопродуктами, що в свою чергу, можуть забруднювати поверхневі стоки, що відводяться з території. Дощові стоки будуть також забруднюватися зваженими речовинами, що змиваються з території об'єкту.
- Утворення твердих, рідких побутових та виробничих відходів, що підлягають утилізації або захороненню.

Потенційного впливу планованої діяльності на геологічне середовище, водне середовище, клімат та мікроклімат, ґрунт, рослинний та тваринний світ, навколишнє соціальне та техногенне середовище на цьому об'єкті не буде. Вплив на дані компоненти навколишнього природного середовища можливий лише у випадку виникнення аварійної ситуації.

Екологічні, санітарно-епідеміологічні, протипожежні і містобудівні обмеження планованої діяльності

Узгоджений перелік екологічних, санітарно-епідеміологічних, територіальних обмежень, котрі враховані у даному проекті наводяться нижче:

- Обмеження впливу на атмосферне повітря встановлюється законом України «Про охорону атмосферного повітря» дотриманням гігієнічних нормативів згідно «Переліку гранично - допустимих концентрації (ГДК) хімічних та біологічних чинників в атмосферному повітрі населених місць», затверджених т.в.о головного санітарного лікаря України від 03.03.2015 р., та нормативів гранично - допустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, згідно наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України № 309 від 27 червня 2006 р.;
- Узгоджені об'єми водовідведення стічних вод в об'єкти навколишнього середовища не повинні мати на них негативний вплив та відповідати вимогам ст. 98 Водного кодексу України та 99, вимогам ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди», наказу Міністерство з питань житлово-комунального господарства України № 470 від 23.12.2010 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій із забезпечення ефективного відведення поверхневих вод», наказу Мінрегіон України № 316 від 01.12.2017 р. «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення», постанови КМУ від 25.03.99 № 465 «Правила охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами»;
- Законодавчі вимоги щодо захисту та обмеження впливу планованої діяльності на ґрунти регламентується ст. 84 та 168 Земельним кодексом України, вимогами закону України «Про охорону земель» та ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій» у разі організації рельєфу треба передбачати зняття родючого шару ґрунту з влаштуванням місця для його тимчасового зберігання і захисту від забруднення;
- Обмеження у сфері поводження з відходами суб'єктами господарювання регламентується Законом України «Про відходи» № 187 від 05.03.1998 р. ст. 17;
- Рівні створюваного шуму не повинні перевищувати нормативних значень визначених ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму»;
- Правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні аспекти видалення зелених насаджень під час будівництва відповідно законодавства, охорони і відновлення зелених насаджень, регулюються Законом України «Про рослинний світ», ст. 28 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», ст. 34 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та Постановою КМУ від 1 серпня 2006 р. № 1045 «Про затвердження Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах».

- Протипожежні обмеження та розриви регламентуються ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»;
- Містобудівні обмеження планованої діяльності встановлені в містобудівних умовах і обмеженнях для проектування об'єкту будівництва, згідно наказу № 14 від 20.06.2018 року відділу регіонального розвитку, містобудування та архітектури Черкаської районної державної адміністрації.

• Таблиця 4.1 - SWOT-аналіз екологічної ситуації

Сильні сторони	Слабкі сторони
Географічне розташування міста і його потенціал, як економічного, культурного, освітнього центру	Відсутність ресурсу на оновлення містобудівної документації
Ефективне та прозоре функціонування міської влади;	Висока енергозатратність на виробництво продукції
Удосконалена система надання адміністративних послуг через Центр надання адміністративних послуг	Зношеність комунальної інфраструктури
Вирішеність частини інфраструктурних потреб (дорожні мережі, система водопостачання, водовідведення, залізничні шляхи)	Високий рівень енергоспоживання і низький - енергоефективності
Інтенсивна промислова діяльність	Існуюча схема енергопостачання має обмежені можливості щодо підключення нових енергоємних споживачів, чим підсилено монопольне становище надавача послуг
Наявність висококваліфікованого персоналу	Незадовільний стан очисних споруд міста
Зростання місцевого патріотизму та суспільної мотивації.	Перевантаження полігону ТПВ
Можливості	Загрози
Створення сучасного регіонального центру, закріплення нового статусу міста внаслідок адміністративно-територіальної реформи	Відсутність ресурсу на відновлення містобудівної документації
Децентралізація влади в Україні	Висока енергозатратність на виробництво продукції
Розширення територіальних меж міста	Високий рівень енергоспоживання і низький енергоефективності
Участь у державних пілотних проектах з впровадження інноваційних підходів на місцевому рівні	Високий ступінь зношеності матеріально-технічної бази підприємств
Розширення доступу до фондів технічної підтримки та міжнародних грантів для розвитку	Бак іноземних інвестицій
Подальше спрощення правового регулювання господарської діяльності	Низька платоспроможність населення
Розширення економічної діяльності, зростання обсягів вітчизняних та іноземних капіталовкладень	Недостатня соціальна активність населення
Створення нових промислових зон на основі нових та існуючих підприємств, а також розвиток інфраструктури, спрямованої на підтримку бізнесу	Зменшення частки молоді, старіння населення, відтік молоді
Створення нових робочих місць	Висока частка сезонних безробітних

5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 3) планова діяльність не передбачає вилучення будь-якого невідновного ресурсу;
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обґрунтовано;

б) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;

7) у звіті СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;

8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

9) оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

10) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;

11) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ

№	Наслідки від реалізація планованої діяльності:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел	+			
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел	+			
3.	Погіршення якості атмосферного повітря		+		
4.	Появу джерел непрямних запахів			+	
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	
7.	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	
8.	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти			+	
9.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+	
10.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+	
11.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+	
12.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту			+	
13.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14.	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод			+	
15.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+	
16.	Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	
Відходи					
17.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів	+			
18.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			+	
19.	Збільшення кількості відходів I- III класу небезпеки		+		
20.	Спорудження еколого- небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	
21.	Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+	
Земельні ресурси					
22.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			+	
23.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	
24.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			+	
25.	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної			+	

	структури				
26.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			+	
27.	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями ДДП та цілями місцевих громад			+	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			+	
29.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	
30.	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому			+	
31.	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	
32.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	
33.	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			+	
34.	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)			+	
Населення та інфраструктура					
35.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території		+		
36.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі		+		
37.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків			+	
38.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			+	
39.	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги		+		
40.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	
Екологічне управління та моніторинг					
41.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+	
42.	Погіршення екологічного моніторингу			+	
43.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+	
44.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	
Інше					
45.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів		+		
46.	Суттєве вилучення будь-якого не відновлюваного ресурсу			+	
47.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії		+		
48.	Суттєве порушення якості природного середовища			+	
49.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+	
50.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+	

При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення негативних вторинних та довгострокових наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення не передбачається.

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

На основі аналізу виконаного в SEO, з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, запропоновано низку заходів для пом'якшення потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Реалізація даного проекту потребує виконання заходів, визначених в містобудівній документації: розвитку інженерної та транспортної інфраструктури; заходів із інженерної підготовки та захисту території; розвитку соціальної сфери; охорони навколишнього природного середовища, виконання яких є невід'ємною складовою створення сприятливого в екологічному

відношенні середовища проживання. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію Законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, рішень місцевого самоуправління.

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища у проєкті рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління.

Заходи щодо запобігання погіршення санітарно-епідеміологічних умов території житлової забудови:

- проведення забудови згідно з функціональним зонуванням території населеного пункту;
- дотримання нормативних вимог щодо режиму використання територій в СЗЗ;
- інженерний захист, інженерна підготовка території;
- озеленення території.

Заходи щодо пом'якшення існуючої ситуації при погіршенні якості атмосферного повітря та появі джерел неприємних запахів:

- виявлення аварійних викидів;
- вчасне планування ремонтних та відновлювальних робіт по обладнанню;
- збирання, обробка та зберігання інформації;
- підготовка документації про величини викидів за формами статистичної звітності;
- аналіз поточної інформації, складання екологічного прогнозу.

Для запобігання негативного впливу на повітряне середовище та з метою скорочення викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря передбачається:

- облаштування необхідних огорожень майданчика будівництва (охоронних, захисних або сигнальних);
- контроль за точним виконанням технології проведення робіт;
- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у єдиному безперервному технологічному процесі;
- виключення роботи машин і механізмів на холостому ходу;
- використання існуючі дороги з твердим покриттям для зменшення утворення пилу;
- додержання встановлених нормативів ГДВ забруднювальних речовин в атмосферне повітря.

Захист від шуму і вібрації:

Основними джерелами шуму і вібрації при реконструкції є будівельна техніка та автотранспорт.

Методи для зменшення впливу шуму і вібрації на прилеглі території і на території будівельного майданчика включають:

- установка шумозахисних екранів, установка вихлопних систем (глушників) на транспортних засобах і шумозахисних пристроїв на обладнанні;
- заборона робіт у районах житлової забудови в нічний час, за винятком випадків, коли розпочаті будівельні роботи не можуть бути припинені.

Охорона поверхневих і підземних вод.

Методи для забезпечення нормативного стану поверхневих і підземних вод включають:

- Дотримання вимог водного законодавства, зокрема статті 44 Водного кодексу України щодо обов'язків водокористувачів;
- Здійснювати облік забору та використання вод;
- Здійснювати водоохоронні заходи з попередження забруднення, засмічення і вичерпання водних об'єктів;
- Утримувати в належному стані зони санітарної охорони свердловин, водогосподарські споруди та технічні пристрої, місця відведення стічних вод, згідно СНіП та ДБН;
- Вести регулярний облік відбору води, її якості та глибин рівня у водозабірній споруді.
- Обов'язкова наявність огорож зон суворого санітарного режиму I поясу, наявність водомірів, кранів для відбору проб води;

- контроль санітарного стану прилеглої до прояву території з метою своєчасного виявлення джерел потенційного забруднення;
- спостереження за якістю води шляхом проведення санітарно-мікробіологічного, хімічного, радіологічного контролю і визначення отрутохімікатів, відповідно до санітарних норм і правил;
- дотримання основних вимог та рекомендацій санітарної служби та органів екологічного та гірничотехнічного контролю.
- облаштування будівельного майданчика з твердим покриттям і оснащення робочих місць інвентарними контейнерами для збору побутових і будівельних відходів;
- не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунт;
- зливання паливно-мастильних матеріалів виконувати у спеціально відведених і обладнаних місцях;
- обладнання будівельно-монтажних майданчиків спеціальними зонами для техобслуговування, мийки, заправки машин і механізмів.

Заходи щодо охорони ґрунтів та земель:

Забруднення ґрунту під час будівництва можливе у разі витоку палива та мастил від автотранспорту і будівельних машин, також можливе забруднення території відходами та сміттям.

Засоби забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час будівництва включають:

- обов'язково дотримуватися меж території, відведеної для будівництва;
- всі будівельні матеріали повинні бути розміщені на спеціально відведеному майданчику з твердим покриттям;
- контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- заправка будівельної техніки тільки закритим способом або поза територією будівельного майданчика – автозаправниками;
- заправка автотранспорту повинна бути тільки на автозаправних станціях;
- технічне обслуговування будівельних машин автотранспорту повинно проводитися на базах будівельних організацій;
- при експлуатації будівельних машин з двигунами внутрішнього згоряння не допускаються витіки на ґрунт пально-мастильних матеріалів;
- складування будівельних матеріалів і конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках, щоб уникнути захаращення проїздів і проходів;
- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території прилеглої до ділянки розчистки.

Поводження з відходами під час будівництва:

- дотримуватися вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів у сфері поводження з відходами;
- оснащення будівельного майданчика контейнерами для роздільного збору побутових і будівельних відходів;
- тимчасове складування будівельних і побутових відходів у пересувних контейнерах в спеціально відведених місцях;
- вивезення та подальша утилізація будівельного сміття
- вживання заходів, щоб сприяти повторному використанню сировинні матеріалів та підготовці до повторного використання;
- побутові відходи, які будуть утворюватися, повинні бути локалізовані з наступним централізованим вивезенням спеціалізованим підприємством.

Поводження з відходами під час експлуатації:

- а) запобігати утворенню та зменшувати обсяги утворення відходів;
- б) визначати склад і властивості відходів, що утворюються, а також ступінь небезпечності відходів для навколишнього природного середовища та здоров'я людини відповідно до нормативно-

правових актів, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

в) на основі матеріально сировинних балансів виробництва виявляти і вести первинний поточний облік кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, перевозяться, зберігаються, утилізуються та видаляються, і подавати щодо них звітність у встановленому законодавством порядку;

г) забезпечувати повне збирання, належне зберігання та недопущення видалення відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія, що відповідає вимогам екологічної безпеки;

г) здійснювати організаційні, науково-технічні та технологічні заходи для максимальної утилізації відходів, реалізації чи передачі їх іншим споживачам або підприємствам, установам та організаціям, що займаються збиранням, утилізацією та видаленням відходів, а також забезпечувати за власний рахунок екологічно обґрунтоване видалення тих відходів, що не підлягають утилізації;

д) не допускати змішування відходів, якщо це не передбачено існуючими технологіями у сфері поводження з відходами.

е) не допускати змішування біо-відходів з іншими видами відходів;

є) надавати публічну доступну інформацію щодо можливості повторного використання чи утилізації виробленої чи імпортованої продукції після її використання;

ж) не допускати зберігання та видалення відходів у несанкціонованих місцях чи об'єктах;

з) здійснювати контроль за станом місць чи об'єктів видалення власних відходів;

и) своєчасно в установленому порядку сплачувати екологічний податок, що справляється за захоронення відходів;

і) надавати місцевим органам виконавчої влади органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність, у тому числі про випадки несанкціонованого попадання відходів у навколишнє природне середовище та вжиті щодо цього заходи;

ї) призначати відповідальних осіб у сфері поводження з відходами;

й) забезпечувати розробку в установленому порядку та виконання планів організації роботи у сфері поводження з відходами;

к) відшкодовувати шкоду, заподіяну навколишньому природному середовищу, здоров'ю та майну громадян, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил поводження з відходами, відповідно до законодавства України;

л) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері поводження з відходами;

м) мати ліцензію на провадження господарської діяльності з поводження з особливо небезпечними речовинами та небезпечними відходами та/або дозвіл на транскордонне перевезення небезпечних відходів;

н) мати погоджений із уповноваженими органами виконавчої влади план дій на випадок виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з поводженням з небезпечними відходами;

о) здійснювати планування нового будівництва або реконструкції об'єкта поводження з відходами з дотриманням вимог законодавства про містобудування;

п) розробляти паспорт поводження з відходами.

р) мати дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, якщо їхня діяльність призводить до утворення відходів, для яких Пзув перевищує 1000;

с) виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством, щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами;

т) самостійно повторно використовувати та/або матеріально утилізувати відходи упаковки у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, або сплачувати відповідний екологічний податок.

8. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

У контексті стратегічної екологічної «Детальний план території частини міста Золотоноша Черкаської області в межах земельної ділянки по вул. Шевченка, 10» були вивчені наступні альтернативи та їх можливий вплив на навколишнє середовище:

- «Варіант нульової альтернативи»;
- «Варіант реалізації проекту детального плану».

Варіант нульової альтернативи - Не затвердження документа державного планування «Детальний план території частини міста Золотоноша Черкаської області в межах земельної ділянки по вул. Шевченка, 10», призведе до неможливості розвитку економіки населеного пункту, веде до неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення ландшафту міста в цілому.

Варіант реалізації проекту детального плану - дозволить задовольняти потреби власників автомобілів, сприятиме конкуренції, покращить якість послуг.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству в сфері охорони навколишнього природного середовища.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

СЕО (далі Стратегія) не завершується прийняттям рішення про затвердження Стратегії в рамках проекту детального плану. Значні наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Стратегії, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю і протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше. Програма екологічного моніторингу буде працювати під час реконструкції та експлуатації об'єкту. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

- вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
- встановлення ключових параметрів моніторингу;
- візуальний огляд;
- регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
- аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище;
- регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Вся планована діяльність проводиться виключено в адміністративних межах м. Золотоноша, Черкаської області.

Прямого впливу на екологічні чи соціальні рецептори інших країн не очікується – транскордонний вплив *відсутній*.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ

Золотоніська міська рада, на підставі Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та Закону України «Про місцеве самоврядування» виступає Замовником проекту детального плану території частини міста Золотоноша Черкаської області в межах земельної ділянки по вул. Шевченка, 10 (Рішення від 04.12.2018 № 41-34/VII.).

Земельна ділянка, що розглядається проектом детального плану території, розташована у південно-східній частині м. Золотоноша вздовж автодороги по вул. Шевченка неподалік автовокзалу. Територія сформована із земель Державної власності для комерційного використання під розміщення та експлуатацію будівель і споруд додаткових послуг та допоміжних операцій. В межах земельної ділянки розміщені будівлі та споруди діючої автозаправної станції.

Розташування стаціонарного АГЗП в місті Золотоноша по вул. Шевченка на території існуючої АЗС обмовлена суспільною потребою в об'єктах дорожнього сервісу як мешканців міста, так і сусідніх немелених пунктів і учасників руху автомобільної дороги.

Детальним планом території в місті Золотоноша по вул. Шевченка, 10 для розміщення стаціонарного автомобільного газозаправного пункту передбачається розміщення стаціонарного газового заправника для АГЗП LPG-10. Стаціонарний АГЗП призначений для зберігання та заправки автомобілів скрапленим вуглеводневим газом (СВГ), що складається із суміші пропану і бутану.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку документа державного планування – Детального плану території частини міста Золотоноша Черкаської області в межах земельної ділянки по вул. Шевченка, 10, проведено оцінку наслідків виконання детального плану на навколишнє природне середовище, у тому числі для здоров'я населення та зобов'язань у сфері охорони довкілля і заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходів щодо моніторингу цих наслідків.

На основі статистичної інформації, адміністративних даних, результатів досліджень було охарактеризовано поточний стан довкілля населеного пункту, території проектування, стан довкілля та умови життєдіяльності населення на територіях, що ймовірно зазнають впливу внаслідок виконання документа державного планування.

Стан навколишнього природного середовища території, що розглядається, характеризується як задовільний.

Наслідки для навколишнього середовища, що ймовірно будуть проявлятися внаслідок виконання детального плану території полягають в забрудненні атмосферного повітря внаслідок проведення будівельних робіт, експлуатації стаціонарного АГЗП зі створенням стаціонарних джерел викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря, впливі на водне та ґрунтове середовище при розробці будівельного майданчика; зберіганні твердих відходів, утворенні забруднених стічних вод, акустичному забрудненні довкілля внаслідок роботи технологічного устаткування, проїзду транспорту, будівельних роботах.

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному проекті детального плану території передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів: заходи щодо охорони атмосферного повітря, захисту водного середовища, охорони ґрунтів та земель, запобігання погіршення санітарно-епідеміологічних умов території житлової забудови, захист від шуму і вібрації, поводження з відходами під час будівництва та експлуатації об'єкту.

Заходи, передбачені для пом'якшення негативного впливу документом державного планування дозволять мінімізувати негативні впливи на довкілля. Запропоновано комплекс заходів, передбачених для здійснення моніторингу та покращення стану довкілля у тому числі

здоров'я населення.

Транскордонних наслідків виконання документу державного планування та наслідків для природо-заповідних територій не очікується.

Враховуючи прийнятний вплив на об'єкти навколишнього середовища, дотримання екологічних та санітарно-гігієнічних нормативів, а також по сукупності усіх інших факторів, які пов'язані з планованою діяльністю, слідє, що негативних соціально-економічних процесів у навколишньому природному середовищі району розміщення об'єкту не виникне.

Інженер-проектувальник

І.В.Абраменко